

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće



БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

R J E Š E N J E

po Prijavi koncentracije privrednog subjekta
Duna-Dráva Cement Kft., Köhidpart dűlű 2, 2600 Vác, Republika Mađarska

Sarajevo
februar 2016. godine



Broj: 03-26-1-031-31-II/15
Sarajevo, 16.02.2016. godine

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine na osnovu člana 42. stav (1) tačka d), u smislu člana 25. stav (1) tačka e), a u vezi sa čl. 12., 14., 16., 17. i 18. Zakona o konkurenciji («Službeni glasnik BiH», br. 48/05, 76/07 i 80/09), rješavajući po Prijavi koncentracije privrednog subjekta Duna-Dráva Cement Kft., Köhídpárt dűlű 2, 2600 Vác, Republika Mađarska, zaprimljenoj dana 26. augusta 2015. godine pod brojem: 03-26-1-031-II/15, na 120. (stotinudvadesetoj) sjednici održanoj dana 16.02.2016. godine, je donijelo

R J E Š E N J E

1. Ocjenjuje se dopuštenom koncentracija na tržištu prodaje cementa na području Bosne i Hercegovine, koja će nastati sticanjem kontrole privrednog subjekta Duna-Dráva Cement Kft., Köhídpárt dűlű 2, 2600 Vác, Republika Mađarska nad privrednim subjektom CEMEX Hrvatska d.d., Franje Tuđmana 45, Kaštel Sućurac, Republika Hrvatska, kupovinom 100% dionica.
2. Ocjenjuje se dopuštenom koncentracija na tržištu proizvodnje i prodaje betona na području Kantona Sarajevo te Banja Luke, koja će nastati sticanjem kontrole privrednog subjekta Duna-Dráva Cement Kft., Köhídpárt dűlű 2, 2600 Vác, Republika Mađarska nad privrednim subjektom CEMEX Hrvatska d.d., Franje Tuđmana 45, Kaštel Sućurac, Republika Hrvatska, kupovinom 100% dionica.
3. Ovo Rješenje o koncentraciji se upisuje u Registar koncentracija.
4. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u «Službenom glasniku BiH», službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o Ź e n j e

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je, dana 26. augusta 2015. godine pod brojem: 03-26-1-031-II/15 zaprimilo Prijavu koncentracije (u daljem tekstu: Prijava) privrednog subjekta Duna-Dráva Cement Kft., Köhídpárt dűlű 2, 2600 Vác, Republika Mađarska (u daljem tekstu: DDC ili Podnosilac prijave), zastupan po advokatu Mirni Milanović-Lalić, Fra Anđela Zvizdovića 1, BC UNITIC; Tower B/II, 71 000 Sarajevo, kojom namjerava steći kontrolu nad privrednim subjektom CEMEX Hrvatska d.d., Franje Tuđmana 45, Kaštel Sućurac, Republika Hrvatska (u daljem tekstu: CEMEX Hrvatska) kupovinom 100% dionica.

Konkurencijsko vijeće, u skladu sa članom 16. stav (4) Zakona, je izdalo Obavještenje o dostavljenoj Prijavi, broj: 03-26-1-031-1-II/15 dana 09.09.2015. godine (objavljeno dana 11.09.2015. godine u Dnevnom avazu), i pozvalo sve zainteresovane strane na dostavljanje pisanih komentara o namjeravanoj koncentraciji. Na Obavještenje nisu dostavljeni komentari zainteresovanih strana.

Nakon analize podnesene Prijave, Konkurencijsko vijeće je dana 14.09.2015. godine (akt broj: 03-26-1-031-3-II/15) Podnosiocu prijave izdalo Potvrdu o prijemu kompletne i uredne prijave, u smislu člana 30. stav (3) Zakona o konkurenciji (u daljem tekstu: Zakon).

Budući da realizacija koncentracije može imati negativan uticaj na slobodnu tržišnu konkurenciju, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da nije moguće bez provedenog postupka donijeti konačno rješenje, te je donijelo Zaključak o pokretanju postupka ocjene koncentracije broj: 03-26-1-031-5-II/15 dana 15.09.2015. godine (u daljem tekstu: Zaključak) koji je istog dana aktom broj: 03-26-1-031-9-II/15 dostavljen Podnosiocu prijave.

Konkurencijsko vijeće je dana 23.09.2015. godine pod brojem: 03-26-1-031-16-II/15, putem punomoćnika Podnosioca prijave, zaprimilo Zahtjev za spajanje stvari u jedan postupak, u smislu člana 118. Zakona o upravnom postupku BiH (u daljem tekstu: ZUP), a u vezi s članom 26. Zakona. Zahtjev za spajanje stvari se odnosio na spajanje predmetnog postupka i postupka koji se vodi po Zaključku o pokretanju postupka broj: 03-26-1-10-16-II/15 od 10.09.2015. godine. Zaključkom broj: 03-26-1-031-26-II/15 Konkurencijsko vijeće je na 110. (stotinudesetoj) sjednici održanoj dana 13.10.2015. godine odbilo navedeni Zahtjev kao neosnovan. Zaključak kojim se navedeni Zahtjev odbija kao neosnovan dostavljen je punomoćniku Podnosioca prijave dana 14.10.2015. godine u prilogu akta broj: 03-26-1-10-27-II/15.

Konkurencijsko vijeće u postupku ocjene dopuštenosti koncentracije je utvrdilo slijedeće:

Prijava je podnesena, u smislu člana 16. stav (1) Zakona (pravni osnov – Ugovor o kupovini dionica dana 11. augusta 2015. godine).

Podnosilac prijave je dostavio podneskom broj: 03-26-1-031-30-II/15 dana 22.12.2015. godine, u smislu člana 30. stav (2) Zakona, (..)¹ te naveo da predmetnu koncentraciju namjerava prijaviti i (..).

1. Učesnici koncentracije

Učesnici koncentracije su privredni subjekt Duna-Dráva Cement Kft., Köhídpárt dűlő 2, 2600 Vác, Republika Mađarska i privredni subjekt CEMEX Hrvatska d.d., Franje Tuđmana 45, Kaštel Sućurac, Republika Hrvatska.

1.1. Privredni subjekt DDC, Podnosilac prijave

Privredni subjekt Duna-Dráva Cement Kft., Köhídpárt dűlő 2, 2600 Vác, Mađarska, registrovan u Registru kompanija pod brojem: 13-09-060842 dana 16.02.1990. godine, jedan je od vodećih proizvođača građevinskog materijala u Republici Mađarskoj.

¹ (..) – podaci predstavljaju poslovnu tajnu

U vlasništvu je privrednih subjekata HeidelbergCement Group i SCHWENK Zement Group koji imaju po 50% vlasničkog udjela i vrše zajedničku kontrolu nad privrednim subjektom DDC.

Privredni subjekt Heidelberg je jedan od vodećih proizvođača građevinskog materijala koji prodaju u više od 40 zemalja svijeta. Privredni subjekt SCWENK je također aktivan u industriji građevinskog materijala, uključujući proizvodnju i prodaju cementa i betona.

Privredni subjekt DDC pored Mađarske prodaju građevinskog materijala obavlja i u drugim zemljama regije uključujući i Bosnu i Hercegovinu.

Pretežna registrovana djelatnost privrednog subjekta DDC je proizvodnja i prodaja cementa i betona.

1.1.1. Povezana društva privrednog subjekta DCC u Bosni i Hercegovini

Privredni subjekt DDC na području Bosne i Hercegovine ima dva povezana društva i to Tvornicu cementa Kakanj d.d. Kakanj, Selima ef Merdanovića 146, Kakanj (u daljem tekstu: Tvornica cementa Kakanj) koje je aktivno u oblasti proizvodnje i prodaje cementa i TBG BH d.o.o. za proizvodnju i distribuciju betona Kakanj, Selima ef Merdanovića 146, Kakanj (u daljem tekstu: TBG BH) aktivno u proizvodnji i prodaji betona.

Privredni subjekt Tvornica cementa Kakanj osnovan je u Općinskom sudu u Zenici pod matičnim brojem upisa: 43-02-0009-08 (stari broj: 1-1731).

Pretežna registrovana djelatnost privrednog subjekta Tvornica cementa Kakanj je proizvodnja cementa.

Privredni subjekt TBG BH osnovan je u Općinskom sudu u Zenici pod matičnim brojem upisa: 43-01-0246-10 (stari broj: 1-8373).

Pretežna registrovana djelatnost privrednog subjekta Tvornica cementa Kakanj je proizvodnja betona.

Tvornica cementa Kakanj kupcima na području Bosne i Hercegovine cement distribuira iz pogona u Kaknju kao i preko dva terminala za otpremu cementa i to u Sarajevu i Banja Luci, a postoji i mogućnost da kupci sami preuzmu cement, odnosno da koriste organizovanu uslugu transporta.

Privredni subjekt TBG BH d.o.o. Kakanj ima četiri betonare i to jednu mobilnu betonaru koja se trenutno nalazi na lokaciji Drivuša (Zenica) kao i betonare u Sarajevu, Lukavcu i Banja Luci.

U oblasti cementa privredni subjekt DDC je putem Tvornice cementa Kakanj u Bosni i Hercegovini aktivan na tržištu na nacionalnom nivou dok je, imajući u vidu specifičnosti betona, u oblasti betona prisutan na područjima koje pokrivaju njegove betonare kojima upravlja TBG BH d.o.o. – Kanton Sarajevo, Zeničko-dobojski i Srednjobosanski kanton te područje Banja Luke.

1.2. Privredni subjekt CEMEX, ciljano društvo

Privredni subjekt CEMEX Hrvatska d.d. za proizvodnju i prodaju cementa i drugih građevinskih materijala, Franje Tuđmana 45, 21 212 Kaštel Sućurac, Republika Hrvatska registrovan je pri Sudskom registru Trgovačkog suda u Splitu pod registarskim brojem: 060004593.

U vlasništvu je privrednog subjekta CEMEX UK Operations Limited, CEMEX House Coldharbour Lane, Thorpe, Egham Surrey, TW20 8TD, Ujedinjeno Kraljevstvo (u daljem tekstu: CEMEX UK Operations Limited) obzirom da je 27. jula 2015. godine zaključen Ugovor o prenosu dionica na osnovu kojeg su dionice privrednog subjekta CEMEX Hrvatska koje su bile u vlasništvu privrednog subjekta CEMEX Investments Limited, CEMEX House Coldharbour Lane, Thorpe, Egham Surrey, TW20 8TD, Ujedinjeno Kraljevstvo prešle u vlasništvo privrednog subjekta CEMEX UK Operations Limited.

Sudska registracija ove promjene, kako se navodi u Prijavi, je u toku.

Dio je grupacije čije je sjedište u Meksiku, a koja je prisutna u preko 50 zemalja svijeta. Nakon provedbe predmetne koncentracije privredni subjekt CEMEX Hrvatska će prestati da bude dio matične grupacije.

CEMEX Hrvatska posjeduje tri cementare, pri čemu se sve tri nalaze u Hrvatskoj (u Kaštelima, Solinu i Klisu).

Pored cementa privredni subjekt CEMEX Hrvatska aktivan je i na tržištu proizvodnje i prodaje betona.

1.2.1. Povezana društva privrednog subjekta CEMEX Hrvatska u Bosni i Hercegovini

Privredni subjekt CEMEX Hrvatska na području Bosne i Hercegovine ima povezano društvo CEMEX BH d.o.o. za proizvodnju i prodaju građevinskog materijala Mostar, Biskupa Čule bb, Mostar (u daljem tekstu: CEMEX BH) putem kojeg vrši prodaju kako cementa tako i betona.

Privredni subjekt CEMEX BH osnovan je u Općinskom sudu u Mostaru pod matičnim brojem upisa: 58-01-0107-10 (stari broj: 1-25325).

U Bosni i Hercegovini nema pogone za proizvodnju cementa te stoga prodaje cement proizveden u Hrvatskoj. Distributivna mreža privrednog subjekta CEMEX Hrvatska se sastoji od šest terminala za cement na lokacijama Prijedor, Blatna, Banja Luka, Tomislavgrad, Kupres i Ljubuški. Osnovni vid transporta u pogledu prodaje cementa je putem kamiona dok se ostatak transportuje putem željeznica. CEMEX Hrvatska nema maloprodajnu distributivnu mrežu već se veleprodaja vrši putem agenata za prodaju.

CEMEX Hrvatska u Bosni i Hercegovini upravlja sa dvije betonare i to jednom u okolini Sarajeva (kod Kiseljaka) i drugom u okolini Banja Luke. Prodaja betona se vrši direktno iz pogona.

2. Pravni okvir ocjene koncentracije

Konkurencijsko vijeće u provođenju postupka ocjene dopuštenosti koncentracije primjenilo je odredbe Zakona, Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta («Službeni glasnik BiH», broj 18/06 i 34/10), te Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterija za ocjenu koncentracija privrednih subjekata.

Konkurencijsko vijeće, na osnovu člana 43. stav (7) Zakona, može koristiti sudsku praksu Evropskog suda i odluke Evropske komisije, kao i kriterije i standarde iz Uredbe Vijeća EK broj 139/2004 o kontroli koncentracije između privrednih subjekata, Obavještenje Evropske Komisije o konceptu koncentracija privrednih subjekata te Smjerenice za ocjenu horizontalnih /vertikalnih koncentracija.

3. Pravni osnov i oblik koncentracije

Kao pravni osnov koncentracije dostavljen je Ugovor o kupovini dionica, zaključen dana 11. augusta 2015. godine između privrednih subjekata DDC kao kupca i CEMEX UK Operations Limited, kao prodavca. Predmetnom transakcijom će privredni subjekt DDC steći 100 % dionica u privrednom subjektu CEMEX Hrvatska.

Shodno Ugovoru, kupovinu dionica u CEMEX Hrvatska će realizovati ili (..). Konkurencijsko vijeće je prihvatilo Ugovor o kupovini dionica kao pravni osnov koncentracije, u smislu člana 30. stav (1) tačka a) Zakona, a u vezi člana 9. tačka f) Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija privrednih subjekata.

Pravni oblik koncentracije je utvrđen u članu 12. stav (1) tačka b) pod 1) Zakona – sticanje kontrole ili dominantnog uticaja jednog nad drugim privrednim subjektom kupovinom većine dionica.

4. Obaveza prijave koncentracije

Obaveza prijave koncentracije nastaje, u smislu odredbe člana 14. stav (1) Zakona i člana 2 pod b) Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterija za ocjenu koncentracija privrednih subjekata, kada ukupni godišnji prihodi svakog od najmanje dva privredna subjekta učesnika koncentracije ostvareni prodajom roba i /ili usluga na tržištu Bosne i Hercegovine iznose najmanje 8 miliona KM po završnom računu u godini koja je prethodila koncentraciji, ili ako je njihov zajednički udio na relevantnom tržištu veći od 40,0%.

Ukupni godišnji prihodi privrednih subjekata učesnika koncentracije na dan 31. decembra 2014. godine, iznose:

Tabela 1.

Ukupan prihod	DDC		CEMEX Hrvatska	
	EUR mil	KM mil	EUR mil	KM mil
Svijet	(..)	(..)	(..)	(..)
Bosna i Hercegovina	(..)	(..)	(..)	(..)

Izvod: podaci iz Prijave

Ukupni godišnji prihod privrednih subjekata Tvornica cementa Kakanj, TBG BH i CEMEX BH na dan 31. decembra 2014. godine:

Tabela 2.

Ukupan prihod	Tvornica cementa Kakanj	TBG BH	CEMEX BH
	KM	KM	KM
Bosna i Hercegovina	(..)*	(..)	(..)

* Ukupni godišnji prihod na osnovu konsolidiranog izvještaja grupe iznosio je (..) KM

Ukupan godišnji prihod učesnika koncentracije predstavlja prihod (bez poreza na dodanu vrijednost i drugih poreza koji se direktno odnose na učesnike koncentracije, na svjetskom i na tržištu Bosne i Hercegovine), u smislu člana 8. tačka h) Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracije privrednih subjekata.

Konkurencijsko vijeće, u skladu s članom 43. stav (7) Zakona, pri izračunu ukupnog godišnjeg prihoda učesnika koncentracije može koristiti kriterije i standarde Obavještenja Evropske

komisije o izračunu ukupnog prihoda u skladu s Uredbom Vijeća (EEZ) broj: 4064/89 o kontroli koncentracije privrednih subjekata.

Prema podacima iz Prijave učesnici koncentracije su ispunili uslov ukupnog godišnjeg prihoda iz člana 14. stav (1) Zakona te su bili u obavezi podnijeti prijavu koncentracije Konkurencijskom vijeću.

5. Prikupljanje podataka od stranaka i drugih pravnih i fizičkih lica

Konkurencijsko vijeće je tokom postupka ocjene koncentracije tražilo dodatne podatke i pojašnjenja dostavljenih podataka od Podnosioca prijave i to aktom broj: 03-26-1-031-14-II/15 dana 22.09.2015. godine.

Podnosilac prijave je tražene podatke dostavio dana 25.09.2015. godine podneskom broj: 03-26-1-031-17-II/15.

Tokom postupka radi utvrđivanja svih relevantnih činjenica, u smislu člana 35. stav (1) tačke a) i c) Zakona, Konkurencijsko vijeće je prikupljalo podatke i dokumentaciju i od drugih tijela /institucija /privrednih subjekata koji nisu stranke u postupku.

U tom smislu, Konkurencijsko vijeće se dana 22.09.2015. godine obratilo:

- privrednom subjektu Nexe d.o.o. Sarajevo aktom broj: 03-26-1-031-10-II/15 koji je podneskom dana 05.10.2015. godine broj: 03-26-1-031-24-II/15 dostavio odgovor,
- privrednom subjektu Fabrika cementa Lukavac d.d. aktom broj: 03-26-1-031-11-II/15 koji je podneskom dana 01.10.2015. godine broj: 03-26-1-031-22-II/15 dostavio odgovor,
- Upravi za indirektno oporezivanje BiH aktom broj: 03-26-1-031-12-II/15 koja je podneskom dana 06.10.2015. godine dostavila odgovor broj: 03-26-1-031-25-II/15,
- Spoljnotrgovinskoj komori BiH aktom broj: 03-26-1-031-13-II/15 koja je podneskom dana 30.09.2015. godine dostavila odgovor broj: 03-26-1-031-20-II/15,
- Agenciji za statistiku BiH aktom broj: 03-26-1-031-15-II/15 koja je podneskom dana 02.10.2015. godine dostavila odgovor broj: 03-26-1-031-23-II/15.

Podnosilac prijave je dana 25.09.2015. godine podnio Zahtjev za uvid u spis podneskom zaprimljenim pod brojem: 03-26-1-031-18-II/15 koji je odobren aktom Konkurencijskog vijeća broj: 03-26-1-031-19-II/15 dana 30.09.2015. godine. Uvid u spis je izvršen dana 01.10.2015. godine (zapisnik sa uvida u spis broj: 03-26-1-031-21-II/15).

Obzirom da je provođenju predmetnog postupka prethodio postupak koji se vodio po Zaključku o pokretanju postupka broj: 03-26-1-10-16-II/15 od 10.09.2015. godine, a imajući u vidu da su u oba postupka utvrđeni isti dijelovi relevantnog tržišta (proizvodnja i prodaja betona na području Kantona Sarajevo) te da je riječ o 2014. godini kao godini relevantnoj za oba predmetna postupka korišteni su i podaci prikupljeni tokom navedenog postupka kao i analize koje su tom prilikom provedene.

6. Relevantno tržište

Relevantno tržište koncentracije, u smislu člana 3. Zakona, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, čini tržište određenih proizvoda/usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti na određenom geografskom tržištu.

Prema odredbi člana 4. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište u proizvodnom smislu obuhvata sve proizvode i/ili usluge koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uslovima, imajući u vidu posebice njihove bitne osobine, kvalitet, uobičajenu namjenu, način upotrebe, uslove prodaje i cijene.

Nadalje, prema članu 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište u geografskom smislu obuhvata cjelokupnu ili dio teritorije Bosne i Hercegovine na kojoj privredni subjekt djeluje u prodaji i/ili kupovini relevantnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uslovima i koji to tržište bitno razlikuje od uslova tržišne konkurencije na susjednim geografskim tržištima.

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da u koncentraciji postoje dva relevantna tržišta proizvoda /usluga i to tržište prodaje cementa i tržište proizvodnje i prodaje betona.

Relevantnim tržištem u geografskom smislu na tržištu prodaje cementa smatra se teritorija Bosne i Hercegovine.

Na tržištu proizvodnje i prodaje betona relevantno tržište koncentracije u geografskom smislu smatraju se područja gdje je prisutan privredni subjekt CEMEX BH d.o.o. i to područje Kantona Sarajevo te Banja Luke.

Konkurencijsko vijeće je tokom postupka ocjene koncentracije utvrdilo da se pod relevantnim tržištem koncentracije smatra tržište prodaje cementa na prostoru Bosne i Hercegovine i tržište proizvodnje i prodaje betona na području Kantona Sarajevo i Banja Luke.

6.1. Analiza relevantnih tržišta koncentracije

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da u koncentraciji postoje dva relevantna tržišta proizvoda/usluga i to tržište prodaje cementa i tržište proizvodnje i prodaje betona.

U tom smislu, relevantno geografsko tržište na tržištu prodaje cementa smatra se teritorija Bosne i Hercegovine.

Relevantnim geografskim tržištima na tržištu proizvodnje i prodaje betona smatraju se područja Kantona Sarajevo te Banja Luke.

6.1.1. Analiza tržišta prodaje cementa

Cement je proizvod koji može biti različitog sastava pri čemu je njegov neizostavni sastojak međuproizvod pod nazivom klinker koji nastaje pečenjem na vrlo visokim temperaturama u rotacionoj peći mješavine drobljenog krečnjaka i sirovina od gline. Kako bi se dobio cement klinker se melje sa gipsom ili drugim aditivima dok se ne dobije fini prah. Cement kao takav nema supstitut među građevinskim proizvodima.

Konkurencijsko vijeće je provodeći predmetni postupak izvršilo prikupljanje podataka i informacija kako od Podnosioca prijave tako i od glavnih konkurenata te relevantnih institucija u cilju provjere podataka i analize tržišta.

Imajući u vidu navedeno, Konkurencijsko vijeće je prikupilo podatke za 2013. i 2014. godinu učesnika koncentracije, glavnih konkurenata te Agencije za statistiku BiH i Uprave za indirektno

oporezivanje BiH o ukupnoj proizvedenoj, odnosno uvezenoj količini cementa koja je kao takva u posmatranom periodu plasirana na tržište Bosne i Hercegovine.

Prikupljeni su podaci i za prvu polovinu 2015. godine za učesnike koncentracije i glavne konkurente te podaci o ukupnom uvozu u Bosnu i Hercegovinu ali obzirom da Agencija za statistiku BiH u periodu provođenja postuka ocjene koncentracije ne raspolaže podacima o ukupnoj proizvodnji cementa u Bosni i Hercegovini za navedeni šestomjesečni period isti nisu uzeti u obradu.

Pregled tržišnih udjela učesnika koncentracije na tržištu prodaje cementa u 2013. i 2014. godini:

Tabela 3.

Red broj	Privredni subjekti	2013		2014	
		kg proizvedeno/uvezeno	%	kg proizvedeno/uvezeno	%
1.	DDC (Tvornica cementa Kakanj)	(..)	(..)	(..)	(..)
2.	CEMEX Hrvatska (Cemex BH d.o.o. Mostar)	(..)	(..)	(..)	(..)
3.	Fabrika cementa Lukavac d.d.	(..)	(..)	(..)	(..)
4.	NEXE d.o.o.	(..)	(..)	(..)	(..)
5.	Ostali	(..)	(..)	(..)	(..)
	Ukupno (proizvedeno + uvoz)	(..)	100	(..)	100
	DDC+CEMEX BH (1+2)	(..)	(..)	(..)	(..)

Podaci glavnih konkurenata te Agencije za statistiku BiH i Uprave za indirektno oporezivanje BiH

Konkurencijsko vijeće je analizom prikupljenih podataka došlo do saznanja da se proizvodnjom cementa u Bosni i Hercegovini bave učesnik koncentracije DDC i privredni subjekt Fabrika cementa Lukavac te da je njihova ukupna proizvodnja u 2013. godini iznosila (..) kg, odnosno (..) kg u 2014. godini.

Agencija za statistiku BiH je Konkurencijskom vijeću dostavila podatak da je ukupna proizvodnja cementa u 2013. godini u Bosni i Hercegovini iznosila (..) kg, odnosno (..) kg u 2014. godini. Slijedom navedenog proizilazi da je približno (..) % količine cementa koja je plasirana na tržište Bosne i Hercegovine dolazi iz proizvodnje u Bosni i Hercegovini.

Učesnik koncentracije CEMEX HR ne proizvodi cement u Bosni i Hercegovini već je putem svog povezanog društva CEMEX BH prisutan isključivo putem uvoza cementa. Tako su privredni subjekt CEMEX BH, privredni subjekt NEXE d.o.o. kao i još (..) privrednih subjekata u 2013. godini, odnosno (..) privrednih subjekata u 2014. godini, prema podacima Uprave za indirektno oporezivanje BiH, uvozili cement različitih proizvođača i brendova na tržište Bosne i Hercegovine.

Ukupna vrijednost uvoza cementa u 2013. godini je iznosila (..) kg cementa, dok je u 2014. godini iznosila (..) kg. Imajući u vidu ukupnu količinu cementa u Bosni i Hercegovini koji je plasiran na tržište u 2013. godini i 2014. godini, proizilazi da preostalih (..) % ukupne količine cementa na tržištu Bosne i Hercegovine čini cement iz uvoza.

6.1.2. Analiza tržišta proizvodnje i prodaje betona

Beton nastaje mješanjem cementa i agregata (lomljeni kamen, pijesak ili šljunak), miješa se ili na licu mjesta ili u odgovarajućim pogonima te transportuje na mjesto upotrebe putem specijalizovanih vozila. Proizvod je čiji je vijek upotrebe nekoliko sati te se mora upotrijebiti u svježe umješanom stanju. Iz prakse Evropske komisije, kako se navodi u Prijavi, slijedi da generalno gledano, tržište betona pokriva radijus od oko 40 km od mjesta proizvodnje (Case COMP/M 3572 CEMEX/RMC od 08.12.2004. godine).

Imajući u vidu provođenje postupka koji je pokrenut po Zaključku o pokretanju postupka broj: 03-26-1-10-16-II/15 od 10.09.2015. godine Konkurencijsko vijeće je u dijelu relevantnog tržišta koji se odnosi na proizvodnju i prodaju betona u Kantonu Sarajevo uzelo u obzir analize koje su tom prilikom radene obzirom da je predmet postupka broj: 03-26-1-10-16-II/15 sticanje kontrole privrednog subjekta TBG BH d.o.o. za proizvodnju i distribuciju betona Kakanj, Selima efendije Merdanovića 146, 72240 Kakanj nad dijelovima privrednog subjekta W&P Beton d.o.o. Ilidža, Blažuj 78, 71210 Ilidža, kupovinom njegove tri poslovne cjeline (tri betonare na lokaciji Sarajevo, Zenica i Plješevac/Kiseljak).

U tom smislu, Konkurencijsko vijeće je u toku provedbe postupka ocjene predmetne koncentracije procijenilo da je tržišno učešće učesnika koncentracije i njihovih konkurenata na relevantnom tržištu proizvodnje i prodaje betona u 2014. godini u Kantonu Sarajevo približno jednako slijedećem:

Tabela 4.

Red broj	Privredni subjekti	2014	
		tona proizvedeno/prodato	%
1.	DCC (TBG BH)	(..)	(..)
2.	W&P BiH - Betonara Sarajevo	(..)	(..)
3.	Almy d.o.o. Zenica	(..)	(..)
4.	Kalvarija Cop d.o.o. Vitez	(..)	(..)
5.	Horizont d.o.o. Vitez	(..)	(..)
6.	Nexe Beton d.o.o. Sarajevo	(..)	(..)
7.	Hidrogradnja d.d. Sarajevo	(..)	(..)
8.	Cemex Hrvatska (Cemex BH d.o.o. Mostar)	(..)	(..)
	Ostali	(..)	(..)
	Ukupno 1+8	(..)	(..)
	Ukupno cca.	(..)	100

Izvor: postupak Konkurencijskog vijeća pokrenut po Zaključku o pokretanju postupka broj: 03-26-1-10-16-II/15 od 10.09.2015. godine

Napomena: prilikom preračuna m³ u tone uzeta je prosječna vrijednost od 2,4 t = 1m³, pri čemu su uzete u obzir proizvedene/prodate količine za tržište veleprodaje, a nisu uzete u obzir količine proizvedene za vlastite projekte privrednih subjekata.

Analizom podataka Tabele 4. uočeno je da je u 2014. godini tržišni udio privrednog subjekta TBG BH iznosio (..) % dok je udio privrednog subjekta Cemex BH iznosio (..) %. U tom smislu ukupan tržišni udio učesnika koncentracije je iznosio (..) %. Pored navedenog, privredni subjekti iz Zenice i Viteza privredni subjekti Almy d.o.o. te Kalvarija Cop d.o.o. i Horizont d.o.o.

(rangirani u Tabeli 4. od 3-5) su u 2014. godini na području Kantona Sarajevo na tržištu proizvodnje i prodaje betona učestvovali u znatno malim količinama.

Nakon provođenja koncentracije učesnici koncentracije na području Banja Luke na tržištu proizvodnje i prodaje betona će imati udio od (..) % iz čega proizilazi da provođenje predmetne koncentracije ne može imati negativne efekte koji mogu značajno narušiti efikasnu tržišnu konkurenciju na dijelu relevantnog tržišta. Obzirom na navedeno, Konkurencijsko vijeće nije vršilo dalju analizu tržišta proizvodnje i prodaje betona na području Banja Luke.

7. Ocjena koncentracije

Konkurencijsko vijeće je analizom podataka, u smislu člana 17. Zakona (posebno strukture relevantnog tržišta, tržišnih udjela učesnika koncentracije i konkurenata – Tabela 3.), utvrdilo da će provedbom koncentracije na tržištu prodaje cementa privrednih subjekata DDC i CEMEX HR na području Bosne i Hercegovine tržišni udio učesnika koncentracije nakon provođenja predmetne koncentracije iznositi (..) %.

Prilikom donošenja konačne odluke Konkurencijsko vijeće je imalo u vidu da je proizvodnja cementa skup i komplikovan tehnološki posao koji traži velike investicije ali i da su pored toga u najavi otvaranja novih kapaciteta za proizvodnju cementa u Bosni i Hercegovini i to na lokacijama Banovići, Bileća, Ugljevik, Đurđevik, Prijedor i Gacko (podatak iz Prijave) kao i činjenice da 2/3 u 2014. godini ukupne ponude, odnosno prodaje otpada na prodaju cementa proizvedenog u Bosni i Hercegovini ((..) kg prema podacima Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine). Konkurencijsko vijeće je također uzelo u obzir da privredni subjekt DDC kupuje dionice privrednog subjekta CEMEX HR koji je (..) po veličini tržišnog udjela na tržištu prodaje cementa dok privredni subjekt Fabrika Cementa Lukavac d.d. ostaje na tržištu sa udjelom od (..) %.

Pored navedenog postoji znatan broj uvoznika cementa čiji je broj u 2014. godini veći od broja uvoznika u 2013. godini kao i da postoje planovi za dodatni uvoz iz susjednih zemalja (podatak iz Prijave) te da je tržišni udio učesnika koncentracije sa (..) % u 2013. godini zabilježio blagi pad od (..) % te je u 2014. godini iznosio (..) % kao i karakteristiku relevantnog proizvoda, cementa, koji je proizvod koji može biti transportovan na velike udaljenost bez mogućnosti oštećenja ili smanjenja kakvoće na osnovu čega se može utvrditi da provođenje predmetne koncentracije ne može imati negativne efekte koji mogu značajno narušiti efikasnu tržišnu konkurenciju na dijelu relevantnog tržišta.

Pored navedenog, pogodnosti za kupce koje će nastati usljed provođenja koncentracije kada se uzme u obzir optimizacija troškova logistike su u pogledu proširenja asortimana proizvoda, poboljšanje usluga prema kupcima kroz povećanje broja prodajnih mjesta, poboljšanje logistike i snižavanje transportnih troškova.

U pogledu tržišnih udjela učesnika koncentracije na tržištu proizvodnje i prodaje betona na području Kantona Sarajevo Podnosilac prijave je u postupku koji se vodi po Zaključku o pokretanju postupka broj: 03-26-1-10-16-II/15 od 10.09.2015. godine naveo da planira tehničko i kadrovsko jačanje centralne laboratorije koje će omogućiti istraživanja interno sa sopstvenim resursima što treba rezultirati boljoj kontroli kvaliteta proizvoda i unaprjeđenju samog kvaliteta proizvoda u svim betonarama koje će poslovati u sastavu Podnosioca prijave.

Tom prilikom je istakao također da Heidelberg Cement Grupa kroz optimizaciju troškova planira dovesti do povećanja konkurentnosti i volumena proizvodnje, a sve skupa u najboljem interesu

potrošača iz razloga očekivanog i planiranog postepenog smanjenja cijena na bazi optimizacije troškova (zajednička administracija, nabavka većih količina pod povoljnijim uvjetima, smanjenje troškova transporta usljed većeg izbora otpreme sa povoljnije lokacije i td.), povećanja kvaliteta proizvoda i povećanje asortimana, kvalitetnije usluge, skraćanja roka isporuke i mogućnosti kontinuirane isporuke veće količine betona.

Konkurencijsko vijeće je prilikom ocjene koncentracije cijeno da ne postoje pravne i druge zapreke za ulazak drugih privrednih subjekata na relevantno tržište proizvodnje i prodaje betona, da ulazak novih učesnika na relevantno tržište ne iziskuje visoka tehnološka niti finansijska ulaganja obzirom da se isti pravi miješanjem osnovnih sastojaka i to cementa, vode, pijeska i zrnje stijena te se može proizvoditi kako u centralnim betonarama tako i direktno na gradilištima, da se tržište razvija i širi obzirom da danas beton kao građevinski materijal pokriva preko 70% potreba građenja i primjenjuje se u najrazličitijim i sve složenijim i smjelijim konstrukcijama, a proizvodnja i primjena betona u građevinarstvu postaje neminovna i neizbježna.

Provođenjem predmetne koncentracije Podnosilac prijave je istakao proširenje lepeze proizvoda koji svaki od učesnika koncentracije nudi na tržištu u smislu kombinovane ponude proizvoda. Planiraju, pored navedenog, povećati vlastite sposobnosti za razvoj i ulaganje ali i unaprijediti tehničku podršku za proizvode koji se plasiraju na tržištu na više lokacija nego što je trenutno slučaj, uz niže troškove usljed optimizacije koja se očekuje provođenjem koncentracije.

Konkurencijsko vijeće je analizom podataka utvrdilo da će provedbom koncentracije na tržištu proizvodnje i prodaje betona privrednih subjekata DDC i CEMEX HR na području Banja Luke tržišni udjeli učesnika koncentracije nakon provođenja predmetne koncentracije iznositi oko (..) % što omogućava izvođenje zaključka da se koncentracijom ne stvara dominantni položaj privrednog subjekta DCC na području Banja Luke niti da provođenje iste može uticati na sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije na ovom dijelu relevantnog tržišta posebno imajući u vidu znatan broj privrednih subjekata koji također vrše proizvodnju i prodaju betona.

Obzirom da proizvodnja betona zavisi od direktne korelacije sa potražnjom na tržištu tim je osnovaniji dispozitiv ovog Rješenja.

Konkurencijsko vijeće je analizom zaprimljenih i prikupljenih podataka, te analizom relevantnih tržišta u smislu člana 17. Zakona, ocijenilo da ne postoje pravne i druge zapreke za ulazak drugih privrednih subjekata na relevantna tržišta te da na istim postoji konkurencija kao i da provođenjem predmetne koncentracije neće doći do isključenja konkurencije niti do značajnijeg slabljenja funkcioniranja slobodne tržišne konkurencije na relevantnim tržištima posebice što će Podnosilac prijave tehnološki podići nivo proizvodnje relevantnih proizvoda kako u kvalitativnom, tehnološkom tako i u kvantitativnom smislu, što nužno vodi dobiti odnosno boljitku korisnika relevantnog proizvoda, kako u smislu cijene tako i u smislu poticanja tzv. tehnološke konkurencije.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo koncentraciju kao u dispozitivu, u smislu člana 18. stav (2) Zakona.

8. Administrativna taksa

Podnosilac prijave na ovo Rješenje, u skladu sa članom 2. stav (1) tarifni broj 107. tačka d) pod 2) Odluke o visini administrativnih taksi u vezi s procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem («Službeni glasnik BiH», broj 30/06), je dužan platiti administrativnu taksu u ukupnom iznosu od 25.000,00 KM u korist Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.

9. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja nije dozvoljen žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema, odnosno objavljivanja ovog Rješenja.

Predsjednica

mr. Arijana Regoda - Dražić